

Examen AA

Financial Accounting 2

DATUM: 19 januari 2021
TIJD: 10:30 – 13:30 uur

Belangrijke informatie:

- Dit examen **met uitwerking** bestaat uit 4 opgaven met in totaal 20 vragen;
- Het aantal pagina's inclusief het voorblad is 17;
- Controleer of dit examen compleet is!;
- Vermeld uw naam op het uitwerkingenpapier en nummer de pagina's;
- Lees de vragen eerst rustig door voordat u antwoord geeft;
- Schrijf duidelijk en gebruik uitsluitend een zwart- of blauwschrijvende pen! (uitwerkingen in een andere kleur of met potlood worden niet beoordeeld);
- Geef duidelijk aan welk antwoord bij welke vraag hoort;
- Motiveer steeds uw antwoord. Aan onvoldoende gemotiveerde antwoorden worden geen punten toegekend (indien u verwijst naar wet- en/of regelgeving, vermeld dan het betreffende artikel en lidnummer);
- Geef niet meer antwoorden dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld drie redenen worden gevraagd en u geeft er meer dan drie, dan worden alleen de eerste drie gegeven antwoorden beoordeeld;
- Bent u klaar met het examen, lever uw examen inclusief uw uitwerkingen- en kladpapier volledig in.

Toegestane hulpmiddelen:

- Rekenmachine volgens beleid en instructie hogeschool;
- Handboek externe verslaggeving 2020 Deloitte en/of Handboek jaarrekening 2020 EY en/of KPMG Jaarboek externe verslaggeving 2020; een eerdere jaareditie is toegestaan, maar wel voor eigen risico.

Veel succes toegewenst!

Opgave 1: Maximaal te behalen punten: 34
Opgave 2: Maximaal te behalen punten: 23
Opgave 3: Maximaal te behalen punten: 24
Opgave 4: Maximaal te behalen punten: 19

Opgave 1 (34 punten, 60 minuten)

Schelfhorst B.V. uit Almelo drijft een handelsonderneming. Over het boekjaar 2020 heeft zij de volgende concept-balans en –resultatenrekening opgesteld:

Concept-balans per 31 december 2020 (bedragen in €)			
Activa		Passiva	
<i>Immateriële vaste activa</i>		<i>Eigen vermogen</i>	
Ontwikkelingskosten	50.000	Geplaatst kapitaal	10.000
Goodwill	100.000	Overige reserve	-300.000
		Onverdeelde winst	40.000
<i>Materiële vaste activa</i>		<i>Langlopende schulden</i>	
Bedrijfsgebouw en -terrein	800.000		1.250.000
Overige	200.000		
		<i>Kortlopende schulden</i>	
<i>Vorraden</i>		Te betalen Vpb	10.000
Handelsgoederen	300.000	Overige	990.000
<i>Vorderingen</i>	500.000		
<i>Liquide middelen</i>	50.000		
Totaal	2.000.000	Totaal	2.000.000

Concept-resultatenrekening over 2020 (bedragen in €)

Omzet		5.000.000
Inkoopwaarde van de omzet	4.200.000	
Personeelskosten	400.000	
Afschrijvingen	100.000	
Overige bedrijfskosten	200.000	
<i>Som der bedrijfslasten</i>		<u>4.900.000</u>
<i>Bedrijfsresultaat</i>		100.000
Rentelasten		<u>50.000</u>
<i>Resultaat voor belastingen</i>		50.000
Belastingen		<u>10.000</u>
Resultaat na belastingen		40.000

Vanwege het relatief lage eigen vermogen overweegt Schelfhorst de toepassing van het actuele-waardestelsel. Er wordt voldaan aan de voorwaarden om deze stelselwijziging te mogen toepassen. Hiervoor zijn de volgende gegevens bekend:

Ontwikkelingskosten

Betreft de ontwikkeling van een nieuw product dat vanaf 2021 in de verkoop zal worden genomen. De ontwikkelingskosten zijn in de loop van 2019 en 2020 betaald. Omdat het nieuwe product nog niet in de verkoop is genomen, is op de geactiveerde ontwikkelingskosten nog niet afgeschreven. De ontwikkelingskosten zouden, indien zij nu zouden worden betaald, € 55.000 bedragen. Schelfhorst verwacht met de verkoop van het

nieuwe product de komende jaren ongeveer € 80.000 aan brutowinst te realiseren. Een concurrent van Schelfhorst heeft aangegeven voor de exclusieve rechten op dit nieuwe product € 60.000 te willen betalen.

Goodwill

De goodwill betreft een per 1 januari 2016 overgenomen handelsportefeuille, waarvoor destijds een bedrag van € 200.000 is betaald. De goodwill wordt lineair afgeschreven in 10 jaar. De goodwill is fiscaal erkend.

Veel van de klanten die destijds deel uitmaakten van deze handelsportefeuille zijn inmiddels helaas geen klant meer bij Schelfhorst. Schelfhorst verwacht in de komende 5 jaar bij de nog wel resterende klanten uit deze handelsportefeuille circa € 100.000 per jaar aan omzet te realiseren. U mag er hierbij vanuit gaan dat de in 2020 gerealiseerde brutomarge ook in de komende jaren zal worden gerealiseerd.

Bedrijfsgebouw en –terrein

Het pand is 20 jaar geleden gekocht voor een bedrag van € 1.800.000, waarvan € 300.000 is toegerekend aan de ondergrond. Het gebouw wordt in 30 jaar lineair afgeschreven zonder restwaarde.

Als Schelfhorst een vergelijkbaar pand zou moeten kopen, zou dit pand per 31 december 2020 € 2.500.000 kosten, waarvan € 400.000 grondwaarde.

Overige materiële vaste activa

De boekwaarde van de overige materiële vaste activa is nagenoeg gelijk aan de actuele waarde.

Handelsgoederen

De handelsgoederen zijn gewaardeerd tegen de historische kosten op basis van de FIFO-methode. Vanwege recente prijsstijgingen bij de leverancier zou deze voorraad per 31 december ingekocht moeten worden voor een bedrag van € 330.000.

Vorderingen

Betreft handelsdebiteuren. Bij de waardering per 31 december is rekening gehouden met een voorziening voor oninbaarheid.

Langlopende schulden

Betreft een hypothecaire lening voor het bedrijfspand met een interestvoet van 4%. Als nu een vergelijkbare lening zou worden afgesloten, zou Schelfhorst slechts 2,5% interest moeten betalen. De contante waarde van de rente- en aflossingsbetalingen van de huidige lening, berekend tegen 2,5% effectieve interest, bedraagt € 1.300.000.

Kortlopende schulden

De overige kortlopende schulden betreffen handelscrediteuren. De actuele waarde van deze crediteuren is gelijk aan de boekwaarde.

Belastingen

Het tarief voor de vennootschapsbelasting bedraagt voor 2020 en de komende jaren 20%.

Vraag 1 (11 punten)

Geef voor de volgende posten in de balans van Schelfhorst per 31 december 2020 aan of deze in principe in aanmerking komen voor toepassing van actuele waarde. Geef daarbij aan op grond van welk artikel uit BW2 titel 9 of Besluit Actuele Waarde u dit concludeert. De betreffende posten zijn: Immateriële vaste activa, Materiële vaste activa, Voorraden, Vorderingen, Lang- en kortlopende schulden.

Antwoord:

Immateriële vaste activa: Nee **(1p)**. Het feit dat er een concurrent is die bereid is 60.000 te betalen voor de ontwikkelingskosten, betekent nog niet dat er sprake is van een liquide markt **(1p)**, art. 6 BAW **(1p)**;

Materiële vaste activa: Ja **(1p)**. Op grond van art. 384 lid 1 BW2; of art 390 lid 1 BW2; of art. 7 BAW **(1p voor één van deze)** kan worden geconcludeerd dat actuele waarde is toegestaan;

Voorraden: Nee **(1p)**. Alleen voor agrarische voorraden is actuele waarde toegestaan, art. 8 BAW **(1p)**;

Vorderingen: Ja **(1p)**. Financiële instrumenten kunnen worden gewaardeerd tegen actuele waarde, art. 381a BW2 of art. 10 lid 1 BAW **(1p voor één van beide)**;

Lang- en kortlopende schulden: Nee **(1p)**. Er wordt niet voldaan aan de voorwaarde van art. 10 lid 2 BAW **(1p)**.

(384 lid 1 kan vaker worden genoemd dan alleen bij de Mva, maximaal 2p hiervoor)

Vraag 2 (4 punten)

Geef aan welke aanpassingen noodzakelijk zijn in de balans per 31 december 2020 in verband met de immateriële vaste activa. Daarbij hoeft geen contante waarde te worden uitgerekend.

Antwoord

Voor de geactiveerde ontwikkelingskosten is het noodzakelijk een wettelijke reserve **(2p)** aan te houden (art. 365 lid 2 BW).

Voor de goodwill is een afwaardering **(2p)** van 20.000 noodzakelijk. In de komende 5 jaar zal de verwachte omzet bij de betreffende klanten 500.000 bedragen, de daarbij te realiseren brutomarge bedraagt $800/5000 * 500.000 = 80.000$. De bedrijfswaarde is dus lager dan de boekwaarde (minimumwaarderingsregel).

Vraag 3 (3 punten)

Als Schelfhorst het zichtbare eigen vermogen zou willen vergroten door een herwaardering van het bedrijfsgebouw met ondergrond, is de toepassing van actuele waarde dan ook verplicht voor andere posten in de balans?

Antwoord

Indien een materieel vast actief wordt geherwaardeerd, dient de volledige categorie van materiële vaste activa waartoe dat actief behoort, aan een hernieuwde vaststelling van de waarde te worden onderworpen en, indien aan de orde, te worden geherwaardeerd (RJ 212.409). Omdat er bij Schelfhorst slechts sprake is van één bedrijfspand, mogen de andere posten in de balans op historische kosten gewaardeerd blijven **(3p)**.

(art. 385 lid 1 ook goed rekenen)

Vraag 4 (16 punten)

Herreken voor Schelfhorst de balans en de resultatenrekening voor het boekjaar 2020 op basis van de actuele waarde. Houd daarbij rekening met de antwoorden van vraag 1 en 2 en met het belastingeffect (de overdruk aan vennootschapsbelasting wordt ten laste van het eigen vermogen gebracht).

Antwoord 1 (herwaardering per 1 januari 2020)

Aanpassingen in de balans: Afwaardering van de goodwill tot 80.000 **(1p)**; daarbij hoort een post overige waardeveranderingen van immateriële vaste activa **(1p)** ad 20.000 in de resultatenrekening, met een bijbehorende lagere belastinglast van 20% of 4.000 **(1p)**. Omdat deze afwaardering ook fiscaal wordt erkend, is de belastingschuld in de balans 4.000 lager **(1p)**; toevoeging van een wettelijke reserve van 50.000 **(1p)**; herwaardering van de bedrijfsgebouwen en –terreinen. De actuele kostprijs van de bedrijfsgebouwen bedraagt:

Ondergrond 400.000 **(1p)**;

Pand $2.100.000 * 10/30 = 700.000$ **(1p)**;

De bruto herwaardering bedraagt dus $1.100.000 - 800.000 = 300.000$. Dit leidt tot een herwaarderingsreserve van 240.000 **(1p)** en een voorziening voor latente belastingverplichtingen van 60.000 **(1p)**.

De stelselwijziging van historische kosten naar actuele waarde moet met terugwerkende kracht worden verwerkt in de balans per 1 januari 2020, zodat er ook een effect is op de overige reserve en de winst- en verliesrekening **(1p, hoeft niet expliciet benoemd, kan ook blijken uit de opgestelde balans)**.

Afschrijvingen bedrijfsgebouw op basis van historische kosten: $1.500.000/30 = 50.000$;

Op basis van actuele waarde: $2.100.000/30 = 70.000$, de afschrijvingen nemen dus toe met 20.000 **(2p)**.

Omdat de overdruk vennootschapsbelasting ten laste van het eigen vermogen wordt gebracht, daalt de belastinglast in de resultatenrekening met 20% ofwel 4.000 **(2p)**.

De overige reserve wordt $-300.000 - 50.000$ (toevoeging wettelijke reserve ontwikkelingskosten) + 16.000 (afname HWR 2020, $20.000 * 80\%$) = -334.000 **(2p, mag ook salderend worden bepaald)**.

Dit alles resulteert in de volgende balans en resultatenrekening op basis van actuele waarde:

Balans per 31 december 2020 op AW			
Activa		Passiva	
<i>Immateriële vaste activa</i>		<i>Eigen vermogen</i>	
Ontwikkelingskosten	50.000	Geplaatst kapitaal	10.000
Goodwill	80.000	Herwaarderingsreserve	240.000
		Wettelijke reserve ontw.	50.000
<i>Materiële vaste activa</i>		<i>Overige reserve</i>	
Bedrijfsgebouw en -terrein	1.100.000	Onverdeelde winst	8.000
Overige	200.000		
		<i>Voorziening latente Vpb</i>	60.000
<i>Voorraden</i>			
Handelsgoederen	300.000	<i>Langlopende schulden</i>	1.250.000
<i>Vorderingen</i>		<i>Kortlopende schulden</i>	
	500.000	Te betalen Vpb	6.000
<i>Liquide middelen</i>	50.000	Overige	990.000
Totaal	2.280.000	Totaal	2.280.000

Resultatenrekening over 2020 op AW	
---	--

Omzet		5.000.000
Inkoopwaarde van de omzet	4.200.000	
Personeelskosten	400.000	
Afschrijvingen	120.000	
Overige waardeverandering van imm. vaste activa	20.000	
Overige bedrijfskosten	200.000	
<i>Som der bedrijfslasten</i>		<u>4.940.000</u>
<i>Bedrijfsresultaat</i>		60.000
Rentelasten		<u>50.000</u>
<i>Resultaat voor belastingen</i>		10.000
Belastingen		<u>2.000</u>
Resultaat na belastingen		8.000

Antwoord 2 (herwaardering per 31 december 2020)

Omdat niet in de opgave is vermeld dat de waardeverandering ook al per 1 januari van toepassing is, kan een uitwerking zonder extra afschrijvingskosten ook worden goed gerekend. Die is dan als volgt:

Aanpassingen in de balans: Afwaardering van de goodwill tot 80.000 **(1p)**; daarbij hoort een post overige waardeveranderingen van immateriële vaste activa **(1p)** ad 20.000 in de resultatenrekening, met een bijbehorende lagere belastinglast van 20% of 4.000 **(1p)**. Omdat deze afwaardering ook fiscaal wordt erkend, is de belastingschuld in de balans 4.000 lager **(1p)**; toevoeging van een wettelijke reserve van 50.000 **(1p)**; herwaardering van de bedrijfsgebouwen en –terreinen. De actuele kostprijs van de bedrijfsgebouwen bedraagt:

Ondergrond 400.000 **(1p)**;

Pand $2.100.000 * 10/30 = 700.000$ **(1p)**;

De bruto herwaardering bedraagt dus $1.100.000 - 800.000 = 300.000$. Dit leidt tot een herwaarderingsreserve van 240.000 **(1p)** en een voorziening voor latente belastingverplichtingen van 60.000 **(1p)**.

~~De stelselwijziging van historische kosten naar actuele waarde moet met terugwerkende kracht worden verwerkt in de balans per 1 januari 2020, zodat er ook een effect is op de overige reserve en de winst- en verliesrekening **(1p, hoeft niet expliciet benoemd, kan ook blijken uit de opgestelde balans)**.~~

~~Afschrijvingen bedrijfsgebouw op basis van historische kosten: $1.500.000/30 = 50.000$;~~

~~Op basis van actuele waarde: $2.100.000/30 = 70.000$, de afschrijvingen nemen dus toe met 20.000 **(2p)**.~~

~~Omdat de overdruk vennootschapsbelasting ten laste van het eigen vermogen wordt gebracht, daalt de belastinglast in de resultatenrekening met 20% ofwel 4.000 **(2p)**. **(5 doorgehaalde punten dus altijd toekennen, mits de student de opgave heeft gemaakt)**~~

~~De overige reserve wordt $-300.000 - 50.000$ (toevoeging wettelijke reserve ontwikkelingskosten) $+ 16.000$ (afname HWR 2020, $20.000 * 80\%$) = -350.000 **(2p, mag ook salderend worden bepaald)**.~~

~~Dit alles resulteert in de volgende balans en resultatenrekening op basis van actuele waarde:~~

Balans per 31 december 2020 op AW			
Activa		Passiva	
<i>Immateriële vaste activa</i>		<i>Eigen vermogen</i>	
Ontwikkelingskosten	50.000	Geplaatst kapitaal	10.000
Goodwill	80.000	Herwaarderingsreserve	240.000
		Wettelijke reserve ontw.	50.000
<i>Materiële vaste activa</i>		Overige reserve	
Bedrijfsgebouw en -terrein	1.100.000	Onverdeelde winst	24.000
Overige	200.000		
		<i>Voorziening latente Vpb</i>	60.000
<i>Voorraden</i>			
Handelsgoederen	300.000	<i>Langlopende schulden</i>	1.250.000
<i>Vorderingen</i>		<i>Kortlopende schulden</i>	
	500.000	Te betalen Vpb	6.000
<i>Liquide middelen</i>	50.000	Overige	990.000
Totaal	2.280.000	Totaal	2.280.000

Resultatenrekening over 2020 op AW	
---	--

Omzet		5.000.000
Inkoopwaarde van de omzet	4.200.000	
Personeelskosten	400.000	
Afschrijvingen	100.000	
Overige waardeverandering van imm. vaste activa	20.000	
Overige bedrijfskosten	200.000	
<i>Som der bedrijfslasten</i>		<u>4.920.000</u>
<i>Bedrijfsresultaat</i>		80.000
Rentelasten		<u>50.000</u>
<i>Resultaat voor belastingen</i>		30.000
Belastingen		<u>6.000</u>
Resultaat na belastingen		24.000

Opgave 2 (23 punten, 40 minuten)

De passiefzijde van de geconsolideerde balans van Aalderinkshoek B.V. per 31 december 2020 is als volgt:

Passief (bedragen in €)		
<i>Eigen vermogen</i>		
Gestort en opgevraagd kapitaal	12.100	
Agioreserve	270.400	
Wettelijke reserves	-26.903	
Overige reserves	559.095	
Onverdeeld resultaat boekjaar	90.196	904.888
		<hr/>
<i>Vorzieningen</i>		148.702
<i>Langlopende schulden</i>		465.843
		<hr/>
Langdurig beschikbaar vermogen		1.519.433
<i>Kortlopende schulden</i>		
Rekening-courant kredietinstellingen	93.981	
Werken in uitvoering	413.930	
Overige schulden	693.801	1.201.712
		<hr/>
Totaal		2.721.145

Vraag 5 (2 punten)

In de balans is een tussentelling opgenomen van het langdurig beschikbare vermogen. Het langdurig beschikbare vermogen bestaat uit het eigen vermogen, voorzieningen en langlopende schulden. Is het volgens de van toepassing zijnde regels voor verslaggeving toegestaan om in de geconsolideerde balans een dergelijke tussentelling op te nemen? Onderbouw het antwoord door een verwijzing naar die verslaggevingsregels.

Antwoord

Volgens het Besluit Modellen Jaarrekening, art. 5 lid 3 mogen de uitkomsten van tussentellingen worden ingevoegd en benoemd (2p).

Vraag 6 (5 punten)

Geef een berekening van het vrij uitkeerbare deel van het eigen vermogen ultimo boekjaar 2020 (balanstest). Daarbij hoeft niet te worden beoordeeld of de liquiditeitspositie van Aalderinkshoek wel voldoende is om een dergelijke uitkering mogelijk te maken (uitkeringstest).

Antwoord (5p)

Voor een BV geldt dat zij geen minimumkapitaal hoeft aan te houden. Daarom zijn uitkeringen toegestaan voor zover het eigen vermogen groter is dan de wettelijke en statutaire reserves. Omdat de wettelijke reserves bij Aalderinkshoek in totaal negatief zijn, is het gehele bedrag van het eigen vermogen ad 904.888 voor de balanstest aan te merken als vrij uitkeerbaar (5p, 1p per post van het EV).

(als studenten aangeven dat gestort kapitaal pas uitkeerbaar is na een gang naar de notaris, dan goed rekenen)

Vraag 7 (1 punt)

Bereken de solvabiliteit van Aalderinkshoek per 31 december 2020, uitgedrukt als een percentage eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen.

Antwoord

De solvabiliteit ultimo 2020 is $904.888 / 2.721.145 * 100\% = 33,3\%$ (1p).

Vraag 8 (3 punten)

Aalderinkshoek B.V. heeft in de loop van 2020 een bedrag van € 200.000 in contanten als dividend uitgekeerd. Bereken de solvabiliteit van Aalderinkshoek per 31 december 2020, uitgedrukt als een percentage eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, als deze dividenuitkering niet zou hebben plaatsgevonden.

Antwoord 1

Het eigen vermogen zou hebben bedragen $904.888 + 200.000 = 1.104.888$ (1p).

Het balanstotaal zou hebben bedragen $2.721.145 + 109.019$ (hogere liquide middelen) = $2.827.164$ (1p).

De solvabiliteit ultimo 2020 zou zijn geweest $1.104.888 / 2.827.164 * 100\% = 39,1\%$ (1p).

Antwoord 2

Omdat in de opgave niet gegeven is dat de dividenuitkering heeft geleid tot de schuld in RC kredietinstellingen (de uitkering zou volledig hebben kunnen plaatsvinden uit de liquide middelen) is de volgende uitwerking ook goed:

Het eigen vermogen zou hebben bedragen $904.888 + 200.000 = 1.104.888$ (1p).

Het balanstotaal zou hebben bedragen $2.721.145 + 200.000$ (hogere liquide middelen) = $2.921.145$ (1p).

De solvabiliteit ultimo 2020 zou zijn geweest $1.104.888 / 2.921.145 * 100\% = 37,8\%$ (1p).

De resultatenrekening van Aalderinkshoek over het boekjaar 2020 is (deels) als volgt (in €):

Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	115.214
Belastingen	-29.000
Resultaat niet-geconsolideerde deelnemingen	3.982
Resultaat na belastingen	90.196

In de toelichting op de belastinglast is het volgende opgenomen:

Belastingen

De post belastingen omvat zowel Nederlandse als buitenlandse belastingen. Het effectieve en het nominale belastingpercentage verschilt per land.

De aansluiting tussen het gewogen gemiddelde nominale belastingtarief en de effectieve belastingdruk is als volgt (in procenten):

	<u>2020</u>
Gewogen gemiddelde nominale belastingtarief	16,1%
Belastingeffect van:	
Gebruikmaking van niet-gewaardeerde verliescompensaties	-6,7%
Niet-gewaardeerde, toekomstige verliescompensaties	8,6%
Resultaten vrij van belasting en niet-aftrekbare kosten	4,1%
Afschrijving goodwill	<u>2,2%</u>
Effectieve belastingdruk	24,3%

Aalderinkshoek beschikt over circa € 73.000 (2019 € 58.000) aan niet-gewaardeerde belastingvoordelen. De benutting van de compensabele verliezen is afhankelijk van onder meer eventuele toekomstige belastbare winsten.

Vraag 9 (3 punten)

Geef een controleberekening van de effectieve belastingdruk.

Antwoord (3p)

Resultaat voor belastingen	115.214
Resultaat niet-geconsolideerde deelnemingen	<u>3.982</u>
	<u>119.196</u>

De belastingdruk is $29.000 / 119.196 * 100\% =$ 24,3% **(3p, goed of fout)**

Vraag 10 (6 punten)

Volgens de Raad voor de Jaarverslaggeving kan het aansluitingsoverzicht zoals dat is opgenomen in de toelichting behalve in percentages ook worden opgenomen in bedragen.

Geef voor Aalderinkshoek het bedoelde aansluitingsoverzicht over het boekjaar 2020 in bedragen, afgerond op veelvouden van 100.

Antwoord

Gewogen gemiddelde nominale belastingen 16,1% van 119,196	19.200
Belastingeffect van:	
Gebruikmaking van niet-gewaardeerde verliescompensaties, -6,7% van 119,196	-8.000
Niet gewaardeerde toekomstige verliescompensaties, 8,6% van 119,196	10.300
Resultaten vrij van belasting en niet aftrekbare kosten, 4,1% van 119,196	4.900
Afschrijving goodwill, 2,2% van 119,196	<u>2.600</u>
Belastinglast	<u>29.000</u>

(Per correct bedrag 1p, let op dwf vraag 9)

Vraag 11 (3 punten)

Aalderinkshoek heeft in de toelichting aangegeven dat ultimo 2020 een bedrag van € 73.000 aan fiscale verliezen niet is gewaardeerd. Geef aan op grond waarvan Aalderinkshoek kan hebben besloten deze fiscale verliezen niet te waarderen. De omvang van de fiscale verliezen ad € 73.000 is immers minder dan het resultaat voor belastingen over 2020 ad € 115.000.

Antwoord

Voor beschikbare voorwaartse verliescompensatie wordt een actieve belastinglatentie opgenomen, voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee verliezen kunnen worden gecompenseerd (RJ 271.311) **(2p)**. Het is niet op voorhand duidelijk dat er bij alle geconsolideerde deelnemingen (buiten een fiscale eenheid) met fiscale verliezen ook sprake is van voldoende winstverwachting. Als bij een deelneming sprake is van fiscale verliezen terwijl er bij die deelneming onvoldoende fiscale winst wordt verwacht, is dat aanleiding om deze fiscale verliezen niet te waarderen **(1p)**.

Opgave 3 (24 punten, 45 minuten)

In deze opgave wordt afgezien van belastingen.

Haghoek B.V. uit Almelo staat aan het hoofd van een concern dat zich voornamelijk bezighoudt met het produceren van allerlei soorten onderdelen voor de meubelindustrie. Op 1 januari 2020 verwerft Haghoek BV een 90% belang in de onderneming Jota, de belangrijkste producent en leverancier in Roemenië. De aankoopprijs bedroeg € 29 miljoen. Jota is een producent van kunststoffen. De balans van Jota per 31 december 2019 ziet er als volgt uit:

Balans Jota per 31 december 2019 (bedragen * € 1.000)			
Materiële vaste activa	15.000	Aandelenkapitaal	10.000
Voorraden	12.000	Agioreserve	5.000
Overige activa	5.000	Herwaarderingsreserve	2.000
		Overige reserves	11.000
		Kortlopende schulden	4.000
Totaal	32.000	Totaal	32.000

De waardering van de posten op deze balans is gelijk aan de fair value van deze posten. Jota hanteert voor de waardering van de materiële activa de grondslag van actuele waarde. Waardestijgingen als gevolg van herwaardering komen ten gunste van de herwaarderingsreserve. De door Jota geproduceerde kunststoffen worden onder een aantal zeer bekende merken verkocht. Bij de bepaling van de koopprijs heft Haghoek B.V. een waarde van € 2 miljoen toegekend aan voornoemde merknamen.

De balans van Jota per 31 december 2020 is als volgt:

Balans Jota per 31 december 2020 (bedragen * € 1.000)			
Materiële vaste activa	14.000	Aandelenkapitaal	10.000
Deelneming Bota	4.000	Agioreserve	5.000
Voorraden	12.500	Herwaarderingsreserve	3.000
Overige activa	6.000	Overige reserves	7.000
		Winstsaldo 2020	5.000
		Kortlopende schulden	6.500
Totaal	36.500	Totaal	36.500

Het verloop van de ongerealiseerde herwaarderingsreserve in 2020 is als volgt:

Stand per 1 januari	2.000.000	
Bij: herwaarderings 2020	2.000.000	
Af: realisatie door verkoop en afschrijvingen	<u>-1.000.000</u>	*)
Stand per 31 december	3.000.000	

*) de realisatie in 2020 heeft voor een bedrag van € 400.000 betrekking op herwaarderings in 2020

In de loop van 2020 is door Jota de 100% deelneming Bota verworven voor een bedrag van € 3,5 miljoen. De bij verkrijging betaalde goodwill is rechtstreeks gemuteerd in het eigen vermogen van Jota. Daarnaast heeft Jota in 2020 10% van haar eigen aandelen ingekocht voor een prijs van € 3 miljoen. Naast het hiervoor genoemde hebben zich bij Jota geen gebeurtenissen voorgedaan die hebben geleid tot rechtstreekse vermogensmutaties.

Haghoek B.V. past voor de jaarrekening 2020 onder andere de volgende grondslagen van waardering en resultaatbepaling toe:

- Gekochte merken worden geactiveerd en niet afgeschreven;
- Waardering van de materiële activa en bepaling van de daarmee verband houdende resultaten geschiedt tegen historische kostprijs;
- Deelnemingen worden gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde; de bij verwerving van een deelneming betaalde goodwill wordt in 10 jaar lineair afgeschreven.

Vraag 12 (4 punten)

Bereken de door Haghoek B.V. betaalde goodwill bij de verwerving van het belang in Jota.

Antwoord

Betaalde aankoopprijs		29.000.000
Zichtbaar eigen vermogen Jota (1p)	28.000.000	
Meerwaarde merknamen (1p)	<u>2.000.000</u>	
	30.000.000	
Netto-vermogenswaarde 90% (1p)		<u>27.000.000</u>
Goodwill (1p)		2.000.000

Vraag 13 (3 punten)

Stel dat Haghoek B.V., om welke reden dan ook, voor de waardering van Jota niet een vorm van de vermogensmutatiemethode zou toepassen, hoe is de goodwill dan verwerkt?

Antwoord

Dan zou de waardering plaatsvinden tegen verkrijgingsprijs en is de goodwill opgenomen in de waardering van de deelneming (3/0p).

Vraag 14 (7 punten)

Bereken de door Jota betaalde goodwill bij de verwerving van Bota.

Antwoord

	<u>Overige reserves Jota</u>	
Stand per 1 januari 2020 (1p)	11.000.000	
Gerealiseerde herwaardering 2020 (2p)	1.000.000	
Inkoop eigen aandelen (2p)	<u>-3.000.000</u>	
	9.000.000	
Stand per 31 december (1p)	<u>7.000.000</u>	
Betaalde goodwill Bota (1p)	-2.000.000	

Vraag 15 (6 punten)

Bereken het resultaat voor Haghoek B.V. met betrekking tot de deelneming Jota in 2020.

Antwoord

Resultaat volgens grondslagen Jota (actuele waarde) (1p)	5.000.000
Volgens grondslagen Haghoek:	
Lagere afschrijvingskosten (realisatie herwaardering 2020) (2p)	400.000
Afschrijving goodwill Bota (2p)	<u>-200.000</u>
	5.200.000
Aandeel Haghoek 90% (1p)	4.680.000

Vraag 16 (4 punten)

Zet uiteen dat het vormen van een wettelijke reserve ingehouden winst alleen dient plaats te vinden bij toepassing van een vorm van de vermogensmutatiemethode.

Antwoord

Omdat bij toepassing van die methode de winst van de deelneming doorwerkt als 'Resultaat Deelneming' bij de moedermaatschappij zonder dat daartegenover inkomende kasstromen hebben gestaan (tenzij het resultaat zonder beperkingen kan worden opgeëist) (4p, ter beoordeling corrector).

Opgave 4 (19 punten, 35 minuten)

TC 25 B.V. heeft begin 2021 een nieuw containerschip aangeschaft. De aanschaffingsprijs is € 20 miljoen. De verwachte gebruiksduur van het schip is twintig jaar. Iedere vijf jaar wordt groot onderhoud uitgevoerd, die telkenmale geschat wordt op € 1 miljoen. Na twintig jaar wordt de restwaarde onder aftrek van sloopkosten op nihil geschat. Op basis van de Nederlandse wet- en regelgeving kan een voorziening voor groot onderhoud worden gevormd. Een alternatieve method is de toepassing van de componentenmethode, waarbij het groot onderhoud wordt gezien als een afzonderlijke component van het containerschip.

Vraag 17 (4 punten)

Bereken de jaarlijkse afschrijvings- en onderhoudslasten voor de jaren 2021 t/m 2040 indien voor de verwachte uitgaven een voorziening voor groot onderhoud wordt gevormd.

Antwoord

Afschrijvingskosten jaar 1 t/m 20: € 1 miljoen (2p);
Dotatie voorziening onderhoud jaar 1 t/m 15: € 0,2 miljoen (1p);
Dotatie voorziening onderhoud jaar 16 t/m 20: nihil (1p);
Jaarlijkse kosten jaar 1 t/m 15: € 1,2 miljoen, jaar 16 t/m 20 € 1,0 miljoen.

Vraag 18 (3 punten)

Bereken de jaarlijkse afschrijvings- en onderhoudslasten voor de jaren 1 t/m 20 indien de componentenmethode wordt toegepast.

Antwoord

Afschrijving hoofdcomponent € 19 miljoen / 20 jaar = € 950.000 (2p);
Afschrijving component groot onderhoud € 1 miljoen / 5 jaar = € 200.000 (1p);
Jaarlijkse kosten jaar 1 t/m 20 € 1.150.000.

TC 25 B.V. heeft eveneens begin 2021 een nieuwe productiehal in gebruik genomen. De aankoopprijs van deze productiehal bedroeg € 20 miljoen. Op grond van milieuvorschriften is TC 25 B.V. verplicht de hal over 25 jaar af te breken en de bodem te saneren. De verwachting is dat de sloop- en saneringskosten over 25 jaar € 4 miljoen zullen bedragen. Voor het toerekenen van de sloop- en saneringskosten aan de jaren 2021 t/m 2045 bestaan twee methoden: door middel van het geleidelijk opbouwen van een voorziening, of door het opnemen van de contante waarde van de herstelkosten als onderdeel van de productiehal.

Vraag 19 (3 punten)

Bereken de jaarlijkse kosten in verband met afschrijving en sloop- en saneringskosten van de productiehal voor de jaren 2021 en 2022, in het geval dat de voorziening geleidelijk wordt opgebouwd.

Antwoord

Afschrijving productiehal € 800.000 per jaar (2p);
Dotatie voorziening sloop- en saneringskosten € 160.000 per jaar (1p);
Totale jaarlijkse kosten € 960.000.

Vraag 20 (9 punten)

Bereken de jaarlijkse kosten in verband met afschrijving en sloop- en saneringskosten van de productiehal voor de jaren 2021 en 2022, in het geval dat de herstelkosten als onderdeel van de productiehal worden gezien. De te hanteren interestvoet is 8%. De component sloop- en saneringskosten mag worden afgerond op een veelvoud van € 1.000

Antwoord

Contante waarde van de sloop- en saneringskosten is € 4 miljoen / $1,08^{25} = € 584.000$ (2p);

Afschrijvingskosten jaarlijks € 20.584.000 / 25 = € 823.360 (2p);

Interestkosten 2021: € 584.000 * 8% = € 46.720 (2p);

Totale kosten 2021: € 823.360 + € 46.720 = € 870.080.

Voorziening sloopkosten eind 2021: € 584.000 + € 46.720 = € 630.720 (1p);

Interestkosten 2022: € 630.720 * 8% = € 50.458 (2p);

Totale kosten 2022: € 823.360 + € 50.458 = € 873.818.

(PM.: de oprenting van de voorziening dient volgens RJ 252.317 gepresenteerd te worden hetzij als een interestlast, hetzij als een dotatie aan de voorziening)

EINDE EXAMEN